

Együtt összeadódva!

Nagy versmondás a Nemzeti Múzeum lépcsőjén

A budapesti evangélikus iskolák öt-száz diákja és tanáraik mondták el közösen az *Erős vár a mi Istenünk* kezdetű evangélikus himnuszt József Attila fordításában április 10-én a Magyar Nemzeti Múzeum lépcsőjén. A költészet napja és a reformáció emlékéve alkalmából szervezett versmondást Jordán Tamás Kossuth-díjas színművész vezényelte.

Nem ez volt az első alkalom, hogy Jordán Tamás színész-rendező és munkatársa, Fűzfa Balázs irodalomtörténész, a Savaria Egyetemi Központ docense megszavaltatta a diákokat. Mint ismeretes, az általuk elindított kezdeményezés szerte az országban évek óta támogatókra lelt: számos városban és számos intézmény diákjainak közreműködésével mondták már el közösen a költészet napjához kapcsolódóan József Attila költeményeit.

A Sztrehlo Gábor Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda diákjai – kerületük iskoláinak fiataljaival együtt – egy alkalommal mintegy ezerhétszázan mondtak verset. Most azonban a Deák Téri Evangélikus Gimnázium, a Budapest-Fasori Evangélikus Gimnázium és a Podmaniczky János Evangélikus Általános Iskola és Óvoda diákjaival és tanáraival együtt szavaltak. Információink szerint a kezdeményezés-

hez vidéki evangélikus iskolák is csatlakoztak: a húsvétot megelőző időszakban projekthetek és csendesnapok keretében mondták el a diákok a verset. A pódiumról ezúttal is Jordán Tamás dirigált, illetve melegítette be a résztvevőket. Megszokott koreográfia

alapján hozta összhangba a fiatalokat, akik táblák segítségével szavalták el együtt a költeményt. Jutalmul a neves színész általa elmondott versekkel lepte meg a diákokat. A mai napból mindenki csak tanulhatott: az is, aki szereti a verseket, és az

is, aki eddig ódzkodott a szavalástól. Mert együtt ez a vers a maga erejével hatalmas hatást gyakorolva csendült fel. ■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

Részletes tudósításunk az április 30-i Evangélikus Életben lesz olvasható.

Szabad ország – szabad egyház

Magyarországra látogatott a finn evangélikus érsek

Hivatalos látogatáson hazánkban járt Kari Mäkinen, a Finn Evangélikus Egyház érseke. Április 7-én Szabad ország – szabad egyház címmel a budapesti finn nagykövetségen tartott előadást, szombaton és vasárnap pedig kíséretének tagjaival a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében vett részt különböző programokon.

Balról Fabiny Tamás püspök és Kari Mäkinen finn érsek

Az érsek április 6-án érkezett Budapestre. A finn nagykövetségen munkabéddel indult a programja, majd az Északi Evangélikus Egyházkerület Püspöki Hivatalában Fabiny Tamás és Szemerei János püspökök invitálták beszélgetésre. Különböző szempontokból (történetileg, egyházrajzilag stb.) mutatták be egyházunkat, szóltak az egyház és az állam kapcsolatáról. Másnap újabb egyházvezetői konzultációval folytatódott a program, ezúttal a Deák téren, ahol a magyar–finn egy-

házi kapcsolatokat beszéltek meg plenáris egyeztetés keretében, témafelelősök segítségével. Egyházkerületi, illetve gyülekezeti szinten Pap Kinga Marjatta és Kimmo Kääriäinen egyháztanácsos, a teológiai és oktatási kérdések (ösztöndíjasok) tekintetében Korányi András, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorhelyettese és Kimmo Kääriäinen egyháztanácsos, a reformáció jubileumi évének aktuális programjait, az ezekkel kapcsolatos aktuális kérdéseket illetően Krámer György országos iroda-

igazgató és Pekka Huokuna egyháztanácsos voltak a témafelelősök. Az érsek ezután megtekintette a felújított Evangélikus Országos Múzeumot és a Deák Téri Evangélikus Gimnáziumot is. A finn nagykövetség rezidenciáján Finnország függetlenségének századik évfordulója, illetve a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója kapcsán tartotta meg előadását Kari Mäkinen. Az egybegyűlteket Petri Tuomi-Nikula nagykövet köszöntötte. Fabiny Tamás püspök – moderátorként – egy kitalált wittenbergi történetet hozott, amely akár le is játszódhatott: egy sör mellett kedélyesen beszélgethett az 1536-ban ott tanuló nagy finn reformátor, Mikael Agricola és az Újszövetséget magyarra fordító Sylvester János. Előadását az érsek azzal indította, hogy a reformáció az északi országokban hatalmas politikai erővel hatott, és csak később jutott a politikai szintről a valódi hitújítói vonalra. 1817-ben a reformáció megindulásának háromszázadik évfordulóját már a hitújítás örömmünnepeként tartották meg, ellentétben a mai emlékv/megemlékezés (commemoration – Lutheránus Világszövetség) kifejezéssel. Az évforduló előtt azonban számos fontos dolog történt a finnek életében, hiszen 1809-ben Svédországtól – területileg – az Orosz Birodalomhoz kerültek, valamint Jakob Tengström finn érseki rangot kapott az orosz – egyébként ortodox vallású – cártól. Ezzel a finn

evangélikusok függetlenek lettek a Svéd Uppsalai Püspökségtől, és létrejött a Finn Evangélikus Egyház. Az állam és az egyház közötti kapocs is lazulni kezdett ezzel a lépéssel, 1860-ban pedig elérték a teljes egyházi autonómiát is, ami a mai helyzet alapját teremttette meg. „Jelenleg Finnországban az államnak joga van az egyházi adót beszédni, a helyileg kivetett adókkal együtt – magyarázta az érsek. – Az egyháznak pedig lehetősége van küldetésének tartalmát meghatározni, de a parlamentben is jóvá kell hagyatni az egyházi törvényeket. Ezeket azonban általában nem változtatják meg, legfeljebb módosításra küldhetik vissza az egyházi zsinat elé.” Ma a finn társadalom hetven százaléka evangélikus, egy százalék ortodox, egy százalék muzulmán, és egy százalék a pünkösdi mozgalom tagja. „Hama Finnországban valaki az egyháztól beszél, azon mindig az evangélikus-ságot érti, de a reformáció emlékévében az ökumenikus aktivitás és nyitottság is magától értetődően előkerül” – mondta az érsek. Az egyház közel áll a civil társadalomhoz, de perspektívája nem lehet pusztán nemzeti érdek vagy felekezeti érdek, az egyház perspektívája mindig globális. Ma is sok javaslatot tesznek a politikai erőknél: például a Finn Evangélikus Egyház javasolta a finnekre jutó menekültkvóta megnövelését.

Folytatás a 2. oldalon ►

Oratio

œcumenica

Örökkévaló Isten, szerető mennyei Atyánk! Áldunk téged, hogy egy-szültött Fiadat nem hagytad a halál-ban, hanem feltámasztottad, és így győzelmet arattál a halál felett. Add meg nekünk kegyelmesen, hogy e győzelem fénye a mi életünket is bevilágítsa, hogy ne csak az ünnep ide-jén, hanem a hétköznapiakban is a feltámadott Jézus Krisztus világos-ságában járjunk. Könyörgünk éle-tet adó és életújító kegyelmedért, hogy ne a halált, hanem valóban az életet szolgáljuk.

Úr Jézus Krisztus, Élet Fejedelme, aki önmagadat adtad értünk a ke-reszten, és feltámadtál megigazulá-sunkra, kérünk, áldd meg gyüleke-zetünket jelenléteddel. Te állj most is középen, és irányítsd figyel-műnket önmagadra, hogy belőled élve megragad hassuk a mindennél na-gyobb ajándékot: az örök életet.

Szentlélek Isten, áraszd ránk ke-gyelmedet, és szentelj meg minket. Téríts a te utaidra, vezesd léptein-ke-t, vezesd gondolatainkat, szava-inkat, tetteinket, hogy igazán krisz-tusiak lehessünk.

Könyörgünk, Urunk, egyházun-kért és minden Krisztusban hívó közösségért. Figyelmeztess bűne-inkre és mulasztásainkra. Adj mindannyiunknak bűnbánó és alá-zatos szívet. Segíts, hogy egymás megbecsülésében hűen tölthessük be tőled kapott áldott szolgálatun-kat: az evangélium hirdetését. Áldd meg egyházi vezetőinket, püspöke-inket és lelkészeinket, egyházunk felügyelőit és minden tisztségvise-lőjét, gyülekezeteink minden tag-ját: kicsiket és nagyokat, időseket és fiatalokat. Engedd, hogy Krisztus feltámadásának híre valóban öröm-hírként töltse be szívünket.

Könyörgünk hozzád hazánkért és népünkért. Segíts megértenünk, hogy minden tervünk és szándé-kunk csak úgy vehet helyes irányt, ha a te igédén tájékozódva és a te életet adó kegyelmedből merítve fő-galmazódik meg és válik valóság-gá. Őrizd és áldd meg vezetőinket és előljáróinkat, hogy munkájukat felelősséggel és kellő bölcsességgel végezzék. Űzd ki lelkünkéből a bé-kétlenség hangját, és adj békét min-den embernek. Adj erőt és hitet, bá-torságot és türelmet mindazok-nak, akik jóakaratom szerint igazsá-g-ra, egymás megbecsülésére és meg-béklésre törekszenek.

Könyörgünk a betegekért és az elesettekért, a haldoklókért és a gyászolókért. Vigasztaló jelenléted adjon enyhülést számukra a fájda-lom közepette is. Könyörülj a ke-resztjűk súlya alatt roskadozókon, ne próbáld őket erejükön felül. En-gedd, hogy ők is érezzék és lássák, hogy szereteted velük van, és soha nem hagyja el őket. Vezess mind-nyájunkat földi életünk útján az örök élet felé.

Mennyei Atyánk! Végtelen irgal-madban bízva kérünk, hallgass meg minket, a mi Urunk Jézus Krisztusért. Ámen.

Évfordulók a szlovák gyülekezetben

A SZERZŐ FELVÉTELE

Több oka is volt az ünnepsésre a budapesti Szlovák Ajkú Evangélikus Egyházközségnek virágvasárnap. A közösség tagjai – a reformáció kezdete öt-századik évfordulójának jegyében – egyrészt szlovák nyelvű és liturgiájú úrvacsorás istentisztelet keretében emlékeztek a gyülekezet önállósodásának százötvenötödik évfordulójára, másrészt sírkövet és emléktáblát szenteltek az irodalmárként is jeleskedő Morhács Márton (Martin Morhác) evangélikus esperes-lelkész (1864–1941) a tiszteletére, aki 1906 és 1941 között volt az eklézsia lelki vezetője.

A Rákóczi úti, zsúfolásig telt evangélikus kápolnában a gyülekezet tagjai mellett számos vendég, hazai és küllhoni egyházi előljáró volt jelen. Az istentiszteleten *dr. Miloš Klátik*, a Szlovákiai Ágostai Hitvallású Evangélikus Egyház egyetemes püspöke, valamint *D. Szebik Imre*, a Magyarországi Evangélikus Egyház nyugalmazott püspöke hirdette Isten ígét. A liturgiában *Marian Čop* superintendens, a prágai szlovák gyülekezet pásztora működött közre, aki korábban Morhács szülőfalujában (Ipolyberence/Breznička, Szlovákia) szolgált.

A pesti szlovák közösség testvérgyülekezetét *Miroslav Kerekréty* lelkipásztor képviselte Bachát Dániel (Daniel Miloslav Bachát) bányakerületi püspök, író (1840–1906) szülőfalujából (Ratkó/Ratková, Szlovákia). Az eseményt megtisztelte jelenlétével a Szlovák Köztársaság budapesti nagykövetének helyettese, *Marián Varga* is. A templomi egyttlétet az Ozvena budapesti szlovák kórus tagjainak szereplése tette színe-sebbé (vezényelt *Gabriela Ballová*).

Dr. Miloš Klátik Mt 26,57–68 alapján hirdette Isten ígét. Virágvasárnap hangsúlyos üzenete: az értünk gúnyt, szenvedést, szégyenteljes kereszthalált vállaló Jézus hallgat az őt vádlók előtt. Később Péter így tesz róla bizonytságot: „*Te vagy a Krisztus, az élő Isten Fia*” – (Mt 16,16) mutatott rá a szlovák egyetemes püspök, majd hozzátette: a gyülekezetben százötvenöt év alatt szolgálók is bátran tettek bizonytságot, hirdették az evangéliumot az életünkért és üdvösségünkért mindent megcselekvő Krisztusról. Tőlünk is ezt várja ma Urunk.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

Szabad ország – szabad egyház

Magyarországra látogatott a finn evangélikus érsek

► *Folytatás az 1. oldalról*
Kari Mäkinen előadása után *Pröhl* Gergely országos felügyelő tartott korreferátumot, felvetve azt a kérdést is, hogy vajon a több menekült befogadása milyen társadalmi stabilitást fog eredményezni Finnországban. Jézus missziói parancsa így szólt: „...tegyetek tanítvánnyá minden népet...” (Mt 28,19) Ez pedig nem azt jelenti, hogy „fogadj be minden népet!”.

Vajon Finnországban a társadalmi integrációt követik-e majd missziói kezdeményezések, azaz a betelepített muszlimokkal szemben lesz-e majd keresztény misszió? – kérdezte az előadó, hozzátéve, hogy ő az igazi megoldást a háborús övezetekben élők megsegítésé-

ben látná, ez lenne a karakán, határozott, elvszerű, keresztény álláspont a kérdésben. *Béres Tamás*, az Evangélikus Hit-tudományi Egyetem professzora a szabadság teológiai fogalmát járta körül előadásában. Ezután a hallgatóság kérdéseire válaszoltak az előadók, majd fogadásra került sor a rezidencián.

Az érsek szombaton a szentendrei evangélikus gyülekezetbe látogatott, este pedig a kelenföldi gyülekezet böjti istentiszteletén szolgált a liturgiában. Az alkalmon Pekka Huokuna hirdette az ígét. Virágvasárnap Kari Mäkinen prédikált a budavári evangélikus templomban, ezzel zárult magyarországi tartózkodása.

■ HORVÁTH-BOLLA ZSUZSANNA

Tiszta, értelmes produkciók

Első ízben rendeztek evangélikus iskolák csoportjai számára országos koráléneklési versenyt. Április 8-án, szombaton a soltvadkert Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola adott otthont a *Reformáció 500* rendezvénysorozathoz köthető eseménynek.

A versenykiírás szerint három korcsoportban 3–8. osztályos növendékek öt-tizenkét fős csapatokban két kötelező és egy szabadon választott korált adtak elő kísérettel vagy a cappella az

Evangélikus énekeskönyv anyagából. Mindezek alapján tíz város tizenegy iskolájából húsz énekescsoporttal és egy diákzenekarral csaknem száznyolcvan gyermek érkezett Soltvadkert

Eredmények

I. korcsoport (3–4. osztályosok): - Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskola, Albertirsa, tanáruk MOTYOVSZKI ZSUZSANNA. - Kossuth Lajos Evangélikus Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola, Soltvadkert, tanáruk DARÁNYINÉ HARIIS GABRIELLA. - Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda, Győr, tanáruk MAREKNÉ STUBÁN BEÁTA. <i>A zsűri különdíját</i> DR. KOVÁCS LÁSZLÓ ATTILA, <i>a Nyíregyházi Egyházközség igazgató lelkésze kapta a zenekari hangszerelésért.</i>	Továbbképző Intézet különdíját is nekik ítélték. Roszík Mihály Evangélikus Általános Iskola, Albertirsa, tanáruk HEPP ÉVA. <i>A zsűri különdíját</i> MAJOR BOTOND (Győr) <i>tanuló érdemelte ki orgonakiséréteért.</i>
II. korcsoport (5–6. osztályosok): - Kiskőrösi Petőfi Sándor Evangélikus Óvoda, Általános Iskola, Gimnázium és Szakgimnázium, tanáruk FODORNÉ FARAGÓ KRISZTINA. - A Kecskeméti Evangélikus Egyházközség énekegyüttese, tanáruk OROSZ LILLA. Az Evangélikus Pedagógiai-szakmai Szolgáltató és	III. korcsoport (7–8. osztályosok): - Szeberényi Gusztáv Adolf Evangélikus Gimnázium, Művészeti Szakközépiskola, Általános Iskola, Óvoda, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégium, Békéscsaba, tanáruk KUTYAINÉ ABLONCZY KATALIN. - Péterfy Sándor Evangélikus Gimnázium, Általános Iskola és Óvoda, Győr, tanáruk MÓDOSNÉ HATVANI ZSÓFIA. - Székcács József Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Gimnázium, Orosháza, tanáruk DOMJÁNNÉ SZOLIK ANIKÓ, aki a zsűri különdíját is megkapta gitárkíséréteért.

FOTO: VARGÁNÉ NAGY MELINDA

Találkoztak az evangélikus iskolák kutató tanárai

Az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium adott otthont az evangélikus iskolák kutató tanárai ötödik konferenciájának. A tanácskozás ismét felhívta a figyelmet arra, hogy a színvonalas oktatás mögött a naponta elvégzett munkán és a tantárgy szeretetén túl a tudományok megbecsülése és elkötelezett kutatása áll. A kutató tanárok alapos felkészültsége láttán ismét elmondhatjuk: büszkéek lehetünk az evangélikus oktatási intézményeinkben oktató pedagógusokra.

Az aszódi gimnázium szellemiségében méltó helyszíneként kínál lehetőséget az ország különböző evangélikus iskoláiból érkezett tanároknak arra, hogy egymás elé tárják saját kutatási eredményeiket. „Célunk az egymástól tanulás mellett az, hogy szélesebb körben is bemutassuk azt az értéket, amelyet az evangélikus oktatás képvisel” – fogalmazott *dr. Érfalvy Livia*, a konferencia életre hívója, a fasori gimnázium tanára. Az ökumenikus konferencia közös alapja az evangélikus iskolarendszerben való oktatás – hangsúlyozta. Mint mondta, öt év alatt több mint száz előadás hangzott el a konferenciákon.

Az idei tanácskozás igei alapját az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökhelyettese, *dr. Cserháti*né Szabó Izabella adta meg. Lukács példáján keresztül mutatott arra rá, hogy az elkötelezett kutatás már az evangélium és az *Apostolok cselekedeteinek* íráskor is érezhető volt. „Lukács páratlan jelentősége, hogy felismerte a kairoszt, és érzéklni tudta saját feladatát. A második nemzedék tagjaként a múltfeltárási segítségével hirdette az evangéliumot – mondta a püspökhelyettes. – A tudásunk alapján különböző címek kerülhetnek a nevünk mel-

lé, de mindezek mellett beletartozunk egy láncba. Azokéba, akik úgy tudnak magukról gondolkodni, hogy minden tudásukkal együtt az Isten gyermekei vagyunk” – fogalmazott a fői gyülekezet lelkésze.

Dr. Roncz Béla, az aszódi gimnázium igazgatója köszöntőjében a nyolcszázhusz diákot oktató intézmény múltját és jelenét mutatta be. *Varga Márta*, egyházunk országos irodája nevelési és oktatási osztályának vezetője, a plenáris előadások levezető elnöke arra hívta fel a figyelmet, hogy a konferencia nemcsak a személyes találkozás lehetőségét kínálja a kutató tanárok számára, hanem a szervezők – az előző évekhez hasonlóan – az előadások kötetben való megjelentetését is tervezik.

Iskolák a határon – a 16. században címmel *dr. Csepregi Zoltán* egyháztörténész, az Evangélikus Hittudományi Egyetem professzora tartott nyitóelőadást, majd *Hitvita és ökumenizmus a 17. század eleji magyar irodalomban* címmel *dr. Hargittay Emil* irodalomtörténész, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem professzora a pázmányi hitviták kérdéseibe és megítélésébe vezet-te be a hallgatóságot. *Tudomány és reformáció* címmel *dr. Fábri György*, az

központjába, a gyülekezeti házba. Az *Erős vár a mi Istenünk* közös elének-lése után *Győri Veronika* helyi iskola-lelkész a 96. zsoltár gondolataival „hangolta rá” a napra a hallgatóságot.

Udvarhelyi Attila, a vendéglátó iskola igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd a rendezvény egyik lelkes szervezője, *dr. Fodor Katalin* zetanár bemutatta a háromtagú bírálóbizottságot. A zsűri elnöke *dr. Ben-ce Gábor*, egyházunk fői kántorkép-ző intézetének igazgatója volt, tagjai *Ecsedi Klára* egyházzenesz, a kántorképző tanára és *Szebik Attila* kántor, a Pátkai Református Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatója voltak.

A zsűri elnöke a versenyt záró értékelésében kiemelte a koráléneklés fontosságát, amely egyben identitás-meghatározója és ápolandó öröksége is a lutheránusságnak. Örömet fejezte ki, hogy a hallott előadások majdnem mindegyike tiszta, értelmes produkció volt, de hangsúlyozta azt is, hogy lehet még fejlődni a különböző karakterű korálok eltérő zenei megformálásában. A jövőben cél lehet az előadásmód színesítése a szöveg mondanivalója alapján, akár dinamikai különbségek, akár az előadó-együttes változatos alkalmazásával.

Az esemény ötletgazdájában, *dr. Pethő István* zenetanárban és a szakemberekben sok kérdés fogalmazódott meg a verseny jövőjével kapcsolatban: vajon jó-e az ilyen formájú, csoportos megmértetés, milyen szempontok alapján érdemes értékelni az előadásokat, mit kellene változtatni, illetve meghagyni a részvételi feltételekben. A csillogó szemmel muzsikáló gyermekeket látva az azonban nem lehet kétséges, hogy Isten áldása lesz a rendezvény folytatásán és a korálokat éneklőkön!

■ – E. –

Északi Egyházkerület felügyelője, az Eötvös Loránd Tudományegyetem docense a reformáció korát és a mai kérdéseket állította párhuzamba.

Tehetséggondozás és integráció SNI-s diákokkal címmel *Kecskeméti*né Szilvási Zsuzsanna a Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban végzett, újító szemléletű nevelőmunkájuk eredményeiről számolt be. *A természet hangjai, zene a biológiában* című előadásában *Pápai János*, a Bonyhádi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium tanára a természetből eredő hangok zenei hangzásokban való felfedezésének lehetőségét mutatta be.

A kutató tanárok *Veizer Valéria* igazgatóhelyettes vezetésével megismerhették az Aszódi Evangélikus Petőfi Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium épületegyüttesét, valamint az intézmény elhivatott oktató-nevelő munkáját, amelyet az iskola immáron több mint két évtizede végez.

A konferencia résztvevői író-olvasó találkozón ismerkedhettek meg *Szabó T. Anna* költő, író, műfordító életével és munkásságával. *Dr. S. Béres Bernadett* irodalomtörténész kérdésére a József Attila-díjas művész elmondta, hogy Kolozsváron olyan családban élt, ahol meghatározó volt a költészet.

A kétnapos konferencia második napján kutatócsoportokban folytatódott a közös gondolkodás. Az előadásokat rögzítették, a későbbiekben az *Evangélikus.hu* Youtube-csatornáján vissza lehet majd nézni őket.

■ GALAMBOs ÁDÁM

Jézus halála a világ számára kudarc

Nagypénteki istentisztelet a börtönben

Minden nagy ünnephez kapcsolódóan szentmisét vagy istentiszteletet tart egy-egy egyházi vezető a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben. Az idei húsvéthoz kapcsolódóan nagypénteken a Magyarországi Evangélikus Egyház Országos Irodájának igazgatója, **Krámer György** volt az ünnepi istentisztelet igehirdetője.

Igehirdetésében *Krámer György* kiemelte: Isten egy olyan történeten keresztül mutatja meg minden ember iránti szeretetét, amely a világ számára egyértelmű kudarc. De éppen ez a látszólagos kudarc az, ami az ember

számára egészen közelivé hozza Isten Fiának halálát, hiszen a kudarc élménye mindenki számára ismert. Az „*én Istenem, miért hagytlál el engem?*” (Mt 27,46) fájdalma folytatásként megérkező húsvéti örömhír azt jelzi a min-

denkori ember számára: a legnagyobb kudarcban sem vagyunk egyedül, Isten soha nem hagy magunkra.

Az istentiszteleten részt vett az Izsóp, a Pilisi Evangélikus Egyházközség ének- és zenekara, valamint a finnországi Kirkkonummiból érkezett Verso ének- és zenekar. Olyan énekeket is előadtak, amelyek a fogvatartottak számára a rendszeres vallásgyakorlás révén is ismertek. Ebben nagy szerepe van annak, hogy az ország legnagyobb büntetés-végrehajtási intézetében két evangélikus lelkész is dolgozik: *Vári Krisztina* és *Erdélyi Csaba*, a Börtönlelkészek Magyarországi Szervezetének elnöke.

Az istentiszteletet követő sajtótájékoztatón *Cséri Zoltán* büntetés-végrehajtási dandártábornok, az intézet parancsnoka kifejtette: a rendelkezésükre álló eszközökkel mindent megtesznek azért, hogy a fogvatartottak számára az ünnepi időszak feszültségeit könnyebbé tegyék. Lehetőséget kapnak a szeretteikkel való találkozá-
sra, valamint a vallásgyakorlás lehetőségei is hozzájárulnak ehhez.

■ E. Cs

KISS TAMÁS FELVÉTELE

A reformáció nyomában

Csendesnap, projekthét, szavalóverseny, flashmob Nyíregyházán

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnáziumban stílusosan **95 program**pontból álló rendezvénysorozattal emlékeztek meg a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulójáról. A tanárok és a diákok *Bozorády Zsuzsanna* hittanmunkaközösség-vezető irányításával már szeptember óta készülnek a jeles évfordulóra. A megemlékezés a húsvét előtti csendesnapban teljesedett ki, de elkíséri a tanulókat a következő tanévre is.

A diákok hittanórák, szakkörök és szaktárgyi órák keretében projekteken dolgoztak: a saját festésű kőmozaikból kirakott Luther-rózsától kezdve a Luther-ábrázolásokon át a saját készítésű társasjátékokig, képregényekig, színezőkig, a wittenbergi vár makettjéig mindenféle izgalmas dolgot készítettek, de készült *Reformáció 500* szindarab, és filmklub is indult, közös élményfeldolgozással. *(A projekteket a*

Facebook egy külön oldalán lehet megtekinteni.) A programok a reformációi projekthéten csúcsosodtak ki. Ennek gyönyörű záróakkordja *Az Úr érkezése* szavalóverseny volt, amelyre az ország egyházi iskoláiból érkező diákok két verssel készültek. Az egyik szavalt egy Luther-ének, a másik egy szabadon választott protestáns költő alkotása volt. A nagyhetet kezdő hétfői csendesnapon adták át a projekthétre

meghirdetett versenyek, vetélkedők díjait. A templomi alkalom igehirdetője és a díjátadó *dr. Hafenscher Károly* evangélikus lelkész, a kormányzati Reformáció Emlékbizottság miniszteri biztosa volt.

A projekthetet különleges esemény zárta, a nyíregyházi Kossuth-gimnázium ugyanis csatlakozott a költészet napja alkalmából szervezett felhíváshoz. Ötszáz tanuló állta körbe az evangélikus Nagytemplomot, és szavalt a közösen – *József Attila* fordításában – az *Erős vár a mi Istenünk* kezdetű Luther-éneket. Így a budapesti ezerfős szavalást méltó módon egészítette ki a nyíregyházi ötszáz hang.

■ KECSKEMÉTI ZSUZSANNA

BÚCSÚ GLATZ JÓZSEFTŐL

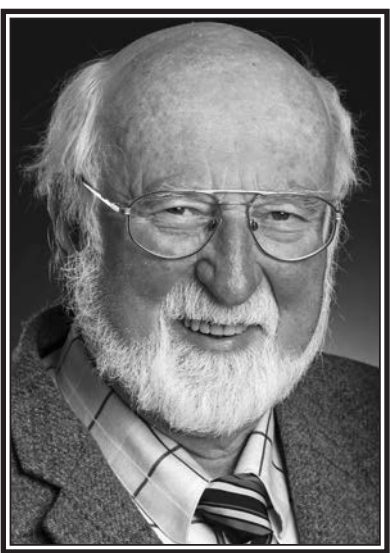
(1931–2017)

Csaknem három és fél éves súlyos betegség után, életének 86. életévében, március 7-én meghalt Glatz József nyugalmazott evangélikus lelkész.

Budapesten született 1931. április 23-án. A fasori evangélikus gimnáziumban érettségizett, Sopronban és Budapesten végezte el az evangélikus teológiát. 1955. február 13-án szentelték lelkésszé, de öt hónapi ózdi segédlelkészkedés után elbocsátását kérte. Az akkori egyházi élet konfliktusai közé kerülve, hivatásában elbizonytalanodva fizikai munkásnak állt be egy pesti céghez. Megtanult hegeszteni – ezzel a tudással indult világgá 1956-ban.

Először menekülttáborba került Ausztriában, majd onnan messze Észak-Európába vezetett az útja. Már a táborban felismerte, mennyire szükségük van az ott lévő, idegenbe szakadt magyaroknak a lelkigondozásra. Ezek az emberek Jézus szavait juttatták eszébe: „...*elgyötörték és elesettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül.*” (Mt 9,36)

1958 őszén a svéd egyház felkérte, hogy vállalja el az északra került magyar protestánsok gondozását. Munkáját Svédországon kívül Dániában és Norvégiában is végezte. Hét éven át látogatta hűségesen a kiterjedt „szórványgyülekezetet”, óriási távolságokat bejárva az

egyes helyek között. Hirdette az idegenbe szakadtaknak, hogy bárhová kerülünk is, Isten mindenütt velünk lehet.

1965-ben a kölni magyar protestáns gyülekezet hívta meg lelkészének, de ezt a munkát két év múlva befejezte, és a Köln melletti Hürth német gyülekezetének szolgálatába állt. Innen ment nyugdíjba huszonegy év után.

Fiatal teológusként Glatz József az igazságnak volt szenvedélyes kutatója. Mindenről volt önálló véleménye, a mások által kijelölt kereteket nehezen viselte. Később a szolgálat és Isten sokat

formált rajta. Nem az emberi igazság, hanem Isten igazságának keresése foglalkoztatta. Hite nem az átlagemberek hite volt, de vívódásai mélyén is ott maradt az a hit, amelyet a családi házból, szüleitől kapott.

Szívén viselte a rákosszentmihályi gyülekezet sorsát, melynek templomában keresztelték és lelkésszé szentelték. Testvér-gyülekezeti kapcsolatot építve a német gyülekezettel, segítette őket.

Családja mindig sokat jelentett számára. Felnőttté vált gyermekeinek sorsát és itthon élő testvéreit is félt szeretettel kísérte. Ennek hálás viszonzása nyilvánult meg abban a gondoskodó szeretetben, amellyel a családja körülvette hosszú betegsége alatt. Az orvosi segítségen túl a szereteteitől kapott kitar-
tó és találekony gondozás is nagyban hozzájárult ahhoz, hogy egy éven át tartó kómából visszanyerte beszédképességét, részleges mozgását, élvezte a klasszikus zene hallgatását. Utolsó heteiben rohamosan romlott az állapota. Halálos ágyánál felesége, gyermekei vették körül. Együtt imádkozták el a 23. zsoltárt, egy magyar esti imát. Lelkész barátja imádsággal és áldással bocsátotta el Ura elé, aki előtt Glatz József minden igazságkereső kérdésre válasz adottik.

■ SÁRKÁNYNÉ HORVÁTH ERZSÉBET

HIRDETÉSEK

Ég és föld – Borsos Miklós és a Biblia. Április 23-án Győrben, az Esterházy-palotában (Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum, Király utca 17.) folytatódik a Kovács Gábor Művészeti Alapítvány (Kogart) és a Debreceni Református Hittudományi Egyetem (DRHE) tavaly novemberben elindított, a reformáció kezdetének ötszázadik évfordulója alkalmából rendezett négy-
állomásos sorozata. A mostani tárlat *Borsos Miklós* azon munkáit vonultatja fel, amelyeket a Biblia hatása hívott életre. A kiállítás június 11-ig tekinthető meg hétfő kivételével mindennap 10–18 óra között. Kiállításmegnyitó: április 22., 15 óra. Program: Köszöntőt mond: *Grászlí Bernadett*, a Rómer Flóris Művészeti és Történeti Múzeum igazgatója. A kiállítást megnyitja: *dr. Bölcskei Gusztáv*, a DRHE rektora. A kiállítást bemutatja: *Fertőszögi Péter* művészettörténész, a Kogart kuratóriumának elnöke. Tárlatvezetés: *Kosinsky Richárd*, a Kogart művészettörténésze, a kiállítás kurátora.

A Keresztény Értelmiségi Fórum következő alkalmán a budahegyvidéki evangélikus templomban (Budapest XII. ker., Kék Golyó u. 17.) április 24-én 18.30-kor *Húsvét a képzőművészetben* címmel *Máger Ágnes* festőművész vetített képes előadása hangzik el.

Meghívó ünnepi istentiszteletre. „*Mert jó az Úr, örökké tart szeretete és hűsége nemzedékről nemzedékre.*” (Zsolt 100,5) Április 30-án, vasárnap délelőtt 10 órakor Isten iránti hálával emlékezünk arra, hogy húsz éve történt kislaludi templomunk fölszentelése (1997–2017). Erre az alkalomra szeretettel és tisztelettel meghívjuk. Az ünnepi istentiszteleten a szolgálatot *Mesterházy Balázs*, a Soproni Egyházmegye esperese végzi. Az istentiszteletet rövid közgyűlés és szeretetvendégség követi. Részvételi szándékát, kérjük, jelezze a vadosfa@lutheran.hu e-mail-címen vagy a 20/824-6887-es mobilszámon.

Kisfaludi leányegyház

Pályázat lelkészi állásra. A Mohács–Magyarbóly–Siklós Társult Evangélikus Egyházközség presbitériuma pályázatot hirdet a 2017. szeptember 1-jétől betöltendő lelkészi állásra. A gyülekezet azoknak a lelkészeknek a jelentkezését várja, akik a törvényben előírt feltételeknek megfelelnek, és vállalják a szórványban élő kicsiny, de hűséges nyáj lelkigondozását, tanítását, vállalják a rendszeres igehirdetési szolgálatot a vele járó utazással, amelyhez a gyülekezet szolgálati gépkocsit biztosít. A lelkészi javadalmazás átlagos, a díjlevél az esperesi hivatalban megtekinthető. A parókia Mohácson van, két-szintes, összkomfortos épület a templom mellett. A pályázatokat a Tolna-Baranyai Esperesi Hivatalba (7150 Bonyhád, Dózsa Gy. u. 67.) kell eljuttatni. Beérkezési határidő: 2017. május 31.

Nemzetközi konferencia előkészületei a Magyar Nemzeti Levéltárban. Jelentkezési határidő előadónak: április 30. „*Felszítod az érdeklődést a tudományok művelése iránt*” – *A lutheri reformáció Magyarországon és Közép-Európában* címmel szeptember 19–20-án nemzetközi tudományos konferenciát rendez a Magyar Nemzeti Levéltár, a Magyarországi Evangélikus Egyház Reformációi Emlékbizottsága és a Ráth Mátyás Gyűjtemény. A konferencia helyszíne: Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, 1014 Budapest, Bécsi kapu tér 2–4. A lutheri reformáció kezdetének fél évezredes évfordulóján megvalósuló konferencia egyesíti magában a világi és egyházi kutatóműhelyek előnyeit. A megemlékezések sorában egyedülálló lehetőséget nyújt, hogy a levéltárakban található elsődleges források segítségével mutassuk be a hitújítás társadalmi és kulturális hatásait. A konferencia célja, hogy feltárja azokat a gyökereket, amelyekből a reformáció hazánkban kibontakozott, ugyanakkor ezt közép-európai kitekintésben teszi, lehetőséget adva az összehasonlító vizsgálatra. A tudományos tanácskozás felöleli az eddig el-
telt ötszáz év történetét a történettudomány, a történelem segédtudományai és a kultúrtörténet valamennyi területéről. A konferencia a következő blokkokból épül fel: *A reformáció kora (16. század) • Nyomdai és iskolakultúra (17. század) • Pietizmus és felvilágosodás (18. század) • Nemzeti ébredések és ellentétek (19. század) • Diktatúrák szorításában (20. század) • Az első és a második világháború hatása • Evangélikusok a nagyvilágban (magyar emigráció).* Természetesen vannak olyan témák, amelyek több korszakra is jellemzőek, ezekkel több blokkba is lehet jelentkezni, például: *A reformáció hatása a társadalmi és függetlenségi mozgalmakra; Kulturális jelenlét a társadalomban; Az egyházszervezet fejlődése; A többnemzetiségű egyház; Az egyház életét szabályozó törvények, egyházi törvények; Az állam és az egyház viszonya; Életutak.* A konferencia nyelve magyar és német, szinkrontolmacscolást biztosítunk. Húszperces előadások tartására lesz lehetőség. A konferencián való részvételre április 30-ig lehet jelentkezni az előadás rövid, körülbelül 1000 karakter terjedelmű tartalmi kivonatával, valamint a jelentkező rövid, maximum 500 karakter terjedelmű bemutatkozásával. A jelentkezéseket a reformacio@mnl.gov.hu címre várjuk. (Előzetes kérdéseiket ugyancsak e címre küldhetik az érdeklődők.)

Meghívó költőtalálkozóra. A Szentháromság Istent dicsőítő költők 14. országos találkozója október 21-én 10 órakor lesz Bonyhádon, az evangélikus templomban. A részvételnek nem feltétele, hogy valaki jegyzett költő vagy szavaló legyen. Csak az Írásokhoz hű bizonyágtétel a fontos. Hiszen „*ami-vel csordultig van a szív, azt szólja a száj*”. A versírás mottóigéje: Máté 7,13–14 versei. A találkozóra minden régi és új költőt/szavalót szeretettel várunk. Kérjük, hogy a részt venni szándékozók legkésőbb szeptember 15-ig küldjék el versüket/verseiket a szervező címére: *Balassa Jenő*, 7200 Dombóvár, Vörösmarty u. 43. Erős vár a mi Istenünk!

BALASSA JENŐ szervező

ARADI ANDRÁS *tolna-baranyai esperes, a gyülekezet lelkésze*

Balikó leszármazottak találkozója. Családi találkozóra hívjuk az őriszigeti *Balikó Mihály* takácsmester (sz. 1848) és *Pathy Julianna* (1850) leszármazottait Kőszegre június 30. – július 1-jére (péntek–szombat). Van lehetőség korábban érkezni és tovább maradni is. Kérjük a mielőbbi kapcsolatfelvételt a szervezés érdekében. Elérhetőség: gyurkaeszter@gmail.com, 1/315-6233.

Templomok, templomtornyok felújítása, villámvédelem kiépítése. Több mint 35 év referenciával. Bede László, 06-30/943-5089.

Húsvét ünnepe után 1. vasárnap (Quasi modo geniti) – 1Jn 5,4–10

Fegyver nélkül, mégis győztesen

A VASÁRNASZEPTEK IGÉJE

Isten szolgálatában a csatatéren. Miért akar valaki bevonulni a hadseregbe, ha nem hajlandó harcolni? Van-e bárkinek is esélye a túlélésre, aki fegyvertelenül lép a csatamezőre? – tettem fel magamban a kérdést, amikor a moziműsört böngészve *A fegyvertelen katona* című filmen akadt meg a szemem. A moziban ülve kíméletlenül őszinte képet kaphattam a második világháború koráról: arról az időről, amikor nem voltak győztesek és vesztesek, csak áldozatok.

A drámai és sokszor sokkoló képsorok ellenére nagy élmény volt látni és érezni, hogy Isten kiáradó szeretetét még a legádázabb küzdelemben is át lehet élni. Hogyan? Egy szolgálatkész keresztényen katona cselekedetein keresztül: *Desmond Doss* – aki egyébként létező személy volt – fegyver nélkül, Bibliával a zsebében egymás után mentette meg bajtársai életét annak ellenére, hogy korábban gúnyolták és bántalmazták hite miatt. Sőt habozás nélkül odafutott azokhoz is, akik az ellenséges lövészárkokból kiáltottak segítségért.

Erő és alázat. Húsvét után egy héttel még mindig lelki szemeim előtt látom a kimerültségtől földre roskadó, fegyvertelen katonát, aki a következő imát suttogja: „Uram, segíts, hogy még egyet megmenthessek!” A film rádőbbsenített: a krízishelyzetekben mutatkozik meg igazán, hogyan is állunk a hittel. A legélesebb szituációkban derül ki, hogy mennyire ragaszkodunk Jézushoz, életünk Urához.

Míg Desmond Doss szívből ragaszkodott Istenéhez a legnehezebb körül-

mények között is, addig Jézus tanítványai korántsem voltak ennyire állhatosak. Bármennyire fogadkoztak is, hogy nem fordulnak el a Mestertől, mégis megtették, amikor a veszélyessé vált helyzetben fenyegetve érezték magukat. Ahelyett, hogy mindennél jobban ragaszkodtak volna Jézushoz, a saját életüket mentették! Voltak, akik nem szégyellték a futást. Volt, aki már korábban meghozta a visszavonhatatlan döntést. Volt, aki előbb még kardot ragadott Jézus védelmében, ám nem sokkal később egyre hevesebben tagadta, hogy valaha is köze lett volna hozzá.

Míg a tanítványok minden erejükkel védekeztek, Jézus épp az ellenkezőjét tette: nem ellenkezett. Kiszolgáltatottságában, szótlanságában mégsem láthatjuk őt gyengének vagy passzívnak. Miért? Mert önként vállalta, hogy engedelmeskedik Isten akaratának. Hosszas vívódás után jutott el odáig, hogy őszintén kimondhassa: „*Atyám [...], legyen meg a te akaratod.*” (Mt 26,42)

Isten bizonyásgtétele: Érted! Érted? A nagyheti eseményekre visszatekintve azt láthatjuk, hogy a fizikai és a lelki megaláztatás, a Golgotára vezető gyötrelmes út és a kereszthalál mind-mind annak az isteni bizonyásgtételnek a részei voltak, amelyet racionális gondolkodással lehetetlen megérteni. Ha csak a szemünknek és az értelmünknek hiszünk, akkor könnyen úgy járhatunk, mint a kereszt tövében állók, akik Jézusban csak egy bukott messiást láttak. Egy vesztet, aki nem tudta beváltani a hozzá fűzött reményeket. Egy gyenge, szenvedő embert, akinek már a lélegzéshez sincs elég ereje, nemhogy egy látványos csodatétele.

Pedig Jézus Krisztus győzelme éppen a kereszten veszi kezdetét, ahol a mi bűneink miatt kell átélnie az elviselhetetlen kínokat! „...*a mi vétkeink miatt kapott sebeket, bűneink miatt törték össze. Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az ő sebei árán gyógyultunk meg*” – olvashatjuk *Ézsaiás próféta könyvének* 53. fejezetében. Sebei gyógyító sebek, amelyek nemcsak fájdalmat csillapítanak, hanem életet adnak! Vajon megvan-e a lelki látásunk ahhoz, hogy értékeljük ezt a nagyszerű ajándékot?

A győzelem íze. Néhány héttel ezelőtt egy újságíróval beszélgettem az egyházunk országos irodájának gyülekezeti és missziói osztályától nyert *Interaktív keresztút* kiállítás kapcsán. A Jézus haláláról megemlékező stáció fekete oltárterítőjére pillantva az újságíró ezt kérdezte: „Mit tudna mondani összességében a kiállításról?” A válaszom magától értetődő volt: „Elsősorban azt, hogy nem ez az utolsó állomás. Menjünk tovább! A halál fölött aratott győzelem még hátravan.”

Sokszor mi is elfeledkezünk a feltámadásról. A nagyhét drámai jelenetei olyannyira belénk vésődnek, hogy egy héttel később talán már elhalványul bennünk a győzelem íze... Ha így van, akkor emlékeztessük erre magunkat! Éljük az úrvacsorával!

■ KOCH SZILVIA

Imádkozunk! Köszönjük, Jézusunk, hogy még a kereszten sem mentetted meg magad, hogy így teljesítsd Atyád akaratát. Kérünk, add, hogy már a keresztre pillantva megláthassuk győzelmedet, és benned bízva mi is megtapasztalhassuk annak ízét. Ámen.

KÉTHETI ÚTRAVALÓ

„Áldott a mi Urunk Jézus Krisztus Istene és Atyja, aki nagy irgalmából újjászülött minket Jézus Krisztusnak a halottak közül való feltámadása által élő reménységre.” (1Pt 1,3)

Húsvét ünnepe után az 1. héten az *Útmutató* reggeli s heti igéi hírül adják: Krisztus feltámadt megigazulásunkért! Ő az új élet Teremtője, aki legyőzi a mi hitetlenségünket is. „Ha valaki Krisztusban van, új teremtmény az. A régiek elmúltak: íme, újjá lett minden.” (2Kor 5,17; LK) Heti igénket *Luther* így érti: „Újjászületésünk Krisztus feltámadásából ered. Isten szül minket újjá az igazság igéjével, amely Isten ereje. Ez elevenít meg és üdvözít mindeneket, akik benne hisznek.” Az ősegházban a húsvétkor megkeresztelt hívek eddig viselték fehér ruhájukat, és fehérvasárnap először részesültek az úrvacsora szentségében. *Quasi modo geniti*: „...*mint újszülött csecsemők...*” (1Pt 2,2) Feltámadása után nyolc nappal Jézus ismét megjelent tanítványainak, „és ezt mondta: *Békesség nektek*”. S így szólt Tamáshoz: „*Mivel látsz engem, hiszel: boldogok, akik nem látnak, és hisznek*.” (Jn 20,26.29; lásd Zsid 11,1.27) A hit látja a láthatatlant, s Péter Istent magasztalja a hívők reménységéért: Jézust „szeretitek [...], őbenne hisztek [...], és [...] dicsőült örömmel örvendeztek”. (1Pt 1,8–9) A Jabbók-gázlónál egy éjjel Valaki tusakodott Jákóbbal; birokra kelt vele, s ezt mondta neki: „*Nem Jákób lesz ezután a neved, hanem Izráel, mert küzdöttél Istennel és emberekkel, és győztél. [...] És megáldotta őt.*” (1Móz 32,29.30) „Az Úr pedig jóra fordította Jób sorsát, miután Jób imádkozott barátaiért...” Az Úr szolgálja helyesen beszélt róla. „Az Úr pedig jobban megáldotta Jóbót azután, mint azelőtt.” (Jób 42,10.12) Az Ószövetség evangélistája a választott nép jövőendő boldogságáról prófétál: „Örüljetek Jeruzsálemmel! Vigadjatok vele mindnyájan, akik szeretitek!” (Ézs 66,10) Főpapi imájában Jézus a tanítványaiért könyörög: „...*azokért, akiket nekem adtál, mert a tieid. [...] Nem azt kérem, hogy vedd ki őket a világból, hanem hogy őríz meg őket a gonosztól. [...] Szenteld meg őket az igazsággal: a te igéd igazság.*” (Jn 17,9.15.17) Isten kegyelme által irgalmat nyertünk, s igéje által Krisztusban megigazultunk. Ezért üzeni Péter: „*Ti [...] választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet vagytok, Isten tulajdonba vett népe, hogy hirdessétek nagy tetteit...*” (1Pt 2,9) Az ő elhívásának bizonyága az etióp kincstárnok megtérése is. „*Fülöp beszélni kezdett, és az Írásnak ebből a helyéből* (lásd Ézs 53,7–8) *kiindulva hirdette neki Jézust. [...] Ő [...] így válaszolt: Hiszem, hogy Jézus Krisztus az Isten Fia.*” (ApCsel 8,35.37) „Eljött hozzánk az üdvösség, / Mely kegyelemből árad [...]. // Mert a kereszttség és a hit / Megnyitja a menny kapuit, / Hogy soha el ne vesszünk.” (EÉ 320,1.4)

Jézus Krisztus mondja: „*Én vagyok a jó pásztor. [...] Az én juhaim hallgatnak a hangomra, és én ismerem őket, ők pedig követnek engem. Én örök életet adok nekik...*” (Jn 10,11a.27–28a)

Húsvét ünnepe után a 2. héten az *Útmutató* reggeli s heti igéi hirdetik: az Úr Jézus jó pásztorként a halálból örök életre vezet. A pásztorolt, élő gyülekezet megtapasztalja, *Misericordia Domini*: „...*az Úr szeretetével tele van a föld.*” (Zsolt 33,5) „Krisztus meghalt mindenkiért, hogy akik élnek, ezután ne maguknak éljenek, hanem annak, aki értük meghalt és feltámadt.” (2Kor 5,15; LK) Íme, Jézus önkijelentése s ígérete: „*Én vagyok a jó pásztor, én ismerem az enyéimet [...], és én életemet adom a juhokért. Én örök életet adok nekik, és nem vesznek el soha...*” (Jn 10,14–15.28) S ez *Luther* vallomása: „Én a Krisztus kedves báránya vagyok. Jó pásztor ő, aki megkeresi elveszett juhocskáját. Vállára vesz, s nékem csak engednem kell, hogy hordozzon. Míg tőle botorul el nem szakadok, addig nem veszhetem el.” Péter kéri: Krisztus nyomdokait kövessük, ő példát adott nekünk! „...*az ő sebei által gyógyultatok meg. Mert olyanok voltatok, mint a tévelygő juhok, de most megtértetek lelketek pásztorához és gondviselőjéhez.*” (1Pt 2,24–25) A jó pásztor így szól hozzánk: „...*én vagyok a juhok ajtaja. Én vagyok az ajtó [...]; én azért jöttem, hogy életük legyen, sőt bőségben éljenek*” (Jn 10,7.9.10) az én juhaim! Nyilvános szolgálat idején Jézus tanított és gyógyított, s ezt bízta tanítványaira is, mert „*látta a sokaságot, megszánta őket, mert elgyötörtek és elveszettek voltak, mint a juhok pásztor nélkül. [...] menjetek Izráel házának elveszett juhaihoz [...], és hirdessétek: elközelített a mennyek országa*”. (Mt 9,36; 10,6.7) Ő főpapi imádságában érettünk is könyörgött: „...*azokért is, akik az ő szavukra hisznek énbennem; hogy mindnyájan egyek legyenek [...]. Atyám, azt akarom, hogy akiket nekem adtál, azok is ott legyenek velem, ahol én vagyok, hogy lássák az én dicsőségemet, amehet nekem adtál...*” (Jn 17,20–21.24) Isten adott „*némelyeket apostolokul, másokat prófétákul, ismét másokat evangélistákul vagy pásztorokul és tanítókul, hogy felkészítse a szenteket a szolgálat végzésére, Krisztus testének építésére*”. (Ef 4,11–12) Az Olajfák hegyén így szólt tanítványaihoz: „*Mindnyájan megbotránkoztok bennem ezen az éjszakán, mert meg van írva: »Megverem a pásztor, és elszélednek a nyáj juhai.«*” (Mt 26,31; lásd Zak 13,7) Búcsúbeszédeit így kezdi Urunk: „*Ne nyugtalankodjék a ti szívetek: higgyetek Istenben, és higgyetek énbennem! [...] ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket [...]. Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csak énáltalam.*” (Jn 14,1.3.6) „Jézus, te vagy az út magad. / Siess, add nékem – magadat!” (ÉÉ 396,5)

■ GARAI ANDRÁS

Új nap – új kegyelem

Vasárnap (április 23.) *Senkinek se tartozzatok semmivel, csak azzal, hogy egymást szeressétek, mert aki a másikat szereti, betöltötte a törvényt.* Róm 13,8 (5Móz 8,6; Jn 20,19–29; 1Pt 1,3–9; Zsolt 116) Dékán Frigyes és Szécsén Mihály slágereből ismerjük a következő sorokat: „Vagyonom nem volt, hitelem nincsen, / Ragyogó kedvem van!” A mai ige környezetéből megtudjuk, hogy nem ilyen egyszerű a „képlet”. A levél 7. verséből kiderül, hogy tartozás adón és vámon kívül félelem (istenfélelem) és tisztelet is lehet, az idézett verset követőkből (Róm 13,9–10) pedig megtudjuk, hogy az embertársaink felé minket kötelező törvényeket a szeretet által tudjuk csak betölteni. Tehát nem elég, ha az embernek nincs tartozása más felé, mert akkor nincs köze másokhoz. A szeretet által betöltjük a törvényt, így nemcsak magunkat szeretjük, hanem embertársainkat, mint önmagunkat.

Hétfő (április 24.) *Jézus [...] így szólt hozzá: Zákeus, jöjj le hamar, mert ma a te házádban kell megszállnom. Ekkor sietve lejött, és örömmel befogadta.* Lk 19,5–6 (Zsolt 40,17b; 1Móz 32,22b–32; Kol 1,21–23) Ezt a történetet olvasva könnyen azonosulhatunk Zákeussal, a fővámszedővel, vagy másokat azonosíthatunk vele. Ő a kisstilű vezető, akinek a kezében nagy hatalom van, de fára kell másznia, hogy meglássa az Urat. A történet egyszerre humoros és szomorú, ha eszünkbe jut, hány embernek volt és van befolyása a történelemre, akik hatalmat birtokoltak, de nem ismerték meg Jézust, és ő nem vendégeskedett náluk. Ugyanakkor emberi irigységgel és előítélettel is találkozunk azoknál, akik Zákeust nem tartják méltónak arra, hogy Jézus nála szálljon meg.

Kedd (április 25.) *Bizony, jobb egy nap a te udvaraidban, mint mászol ezer.* Zsolt 84,11a (Jn 10,9; Jób 42,7–13[14–17]; Kol 1,24–29) A zsoltár elején azt olvassuk, hogy Kórah fiainak éneke. Kórah Dátánnal és Abirámmal együtt fellázadt Mózes és Áron ellen, mondván: „*Elegünk van belőletek! Miért emelitek magatokat az Úr gyülekezete fölé?*” (4Móz 16,3) 1Krón 9,17-ben viszont Kórah fiai a templom kapuőreiként említetnek, 1Krón 25-ben pedig Hémán fiai (Hémán Kórah fia) az istentiszteleten a zsoltárénekek hangszeres kísérői. Az ő példájukon keresztül reménységet nyer az ember, hogy bár a rossz döntések miatt néha úgy érezzük, hogy a föld is megnyílik alattunk, de Urunk kegyelmének és szeretetének köszönhetően van jövőnk ebben a világban, és méltók lehetünk arra, hogy akár másokat is hitre vezessünk.

Szerda (április 26.) *[Istenem], sok nyomorúságot és bajt láttattál velem, de újra megelevenítesz.* Zsolt 71,20 (Jn 14,1; Ézs 66,6–13; Kol 2,1–7) Általános feltételezés szerint ez az idősödő Dávid király éneke, amelynek megírására Absolon lázadása szolgáltatta az okot. *Sámuel második könyvében* olvashatunk Dávid gyermekeinek tragikus sorsáról, az egymást fenyegető, meggyilkoló gyermekekről, akiket Dávid nem tudott a jóra nevelni. Absolon lázadása miatt végül menekülnie kell a királynak Jeruzsálemből, aki a menekülés közben a fáulságból újra megerősödik. Erről szólhat a zsoltárnak ez a része, az 51. zsoltár fordulatához hasonlóan, de annál még erőteljesebben. A bizonyosság ereje jelenik meg: az Isten kegyelmében és mindent jóra fordító hatalmában való rendíthetetlen hit.

Csütörtök (április 27.) *[Az Isten országa] hasonló a mustármaghoz, amelyet fogott egy ember, és elvetett a kertjében, az pedig felnövekedett, és fává lett.* Lk 13,19 (Ézs 43,18–19a; Jn 17,9–19; Kol 2,8–15) Két növényt szoktak keverni, akik Jézus példázatát félreértik: a mustár növényt, amelynek termése a közkedvelt fűszer, de csupán nyolcvan-száz centi magasra nő, és a mustárfát, amelynek a gyökere-t, ágát, hajtását fogtisztításra használják Indiában. Jézus példázatában pont az a meghökkentő, hogy a hit apró mustármagjából kis méretű növényke helyett hatalmas fa lesz, ahogyan a hit apró magjából hegyeket megmozgató erő. Engedjük, hogy jelen legyen életünkben a hit hegyet mozgató ereje!

Péntek (április 28.) *És íme, az Úr angyala odalépett hozzá, és világosság támadt a cellában; oldalát meglökvé felébresztette Pétert, és így szólt hozzá: Kelj fel gyorsan! És lehulltak a bilincsek Péter kezéről.* ApCsel 12,7 (Dán 3,28; 1Pt 2,1–10; Kol 2,16–19) Néha csupán arra van szükség, hogy a megfelelő személy oldalba lökjön! Igaz, a történetben ezt egy angyal teszi, akinek mozdulatára a bilincsek is lehullnak. Azonban a fémbilincsek helyett sokkal súlyosabbak a lelki bilincsek, amelyek megkötöznek minket. A beletörődés, a fáulság, a megkötözöttségek, a szenvedélybetegségek, a reménytelenség. Engedjük, hogy lehullanak! Ne mérgezzük egymást gonosszággal, szolgáljunk egymásnak szeretettel!

Szombat (április 29.) *Ki hitte volna el, amit hallottunk, és az Úr karjának ereje ki előtt volt nyilvánvaló?* Ézs 53,1 (Kol 4,3; ApCsel 8,26–39; Kol 2,20–23) A rejtőzködő Istenről olvasunk *Ézsaiás könyvének* ezekben a fejezeteiben, akinek emberhez is méltatlan a külseje. Krisztus előképét fedezhetjük fel, akinek hatalma, ereje egyáltalán nem nyilvánvaló. Isten hatalma sokak számára nem felismerhető a világban. Saját erejükben, magabiztosságukban bíznak, amíg rá nem döbbennek, hogy ez mennyire kevés, amikor Isten kezében van a döntés.

■ GERLAI PÁL

KRÓNIKA <i>Az Evangélikus Élet magazin kéthetente megjelenő hírlevele</i>	
 E-mail: evelet@lutheran.hu • EvÉlet online: www.evangelikusélet.hu • Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu • Előfizetés: kiado@lutheran.hu • Szerkesztőség: 1091 Budapest, Üllői út 25. fszt. 2. Tel.: 06-20/824-5519. Szerkesztőségi titkár (hirdetési ügyek referense): BALLA MÁRIA (maria.balla@lutheran.hu). Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu), 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 06-1/317-5478, 06-20/824-5518. Felelős kiadó: KENDEH K. PÉTER (peter.kendeh@lutheran.hu). Nyomdai előállítás: Konsilo Kft. (1022 Budapest, Tapolcsányi u. 6.). Felelős vezető: NAGY ZOLTÁN. Árúsítja a kiadó. Terjeszti a Magyar Posta Zrt. Terjesztési ügyekben reklamáció a Magyar Posta Zrt. Hírlapüzletág telefonszámán: 06-1/767-8262 és a Luther Kiadónál. • INDEX 25 211, ISSN 2498-5309	